

## POSTANOWIENIE

Dnia 10 czerwca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie sędziego Sądu Najwyższego X. Y.  
po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej  
na posiedzeniu bez udziału stron w dniu 10 czerwca 2024 r.  
wniosku SSN Pawła Wojciechowskiego o wyłączenie go od udziału w rozpoznaniu  
sprawy o sygn. akt I ZO 79/23  
na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 i 4 k.p.k.

postanowił:

wyłączyć SSN Pawła Wojciechowskiego od udziału w sprawie o  
sygn. akt I ZO 79/23.

## UZASADNIENIE

SSN Paweł Wojciechowski złożył 16 maja 2024 r. w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej Sądu Najwyższego wniosek o wyłączenie go od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt I ZO 79/23, której przedmiotem jest rozpoznanie zażalenia Kolegium Sądu Najwyższego na postanowienie Nadzwyczajnego Rzecznika Dyscyplinarnego z 8 marca 2023 r. o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego wobec SSN X. Y.

Swoje żądanie SSN Paweł Wojciechowski argumentował osobistą znajomością jaka łączy go z SSN X. Y., wspólnym orzekaniem w tej samej Izbie SN oraz pracą na tym samym uniwersytecie.

Sędzia Paweł Wojciechowski wskazał, że przed powołaniem na urząd sędziego Sądu Najwyższego, będąc zatrudnionym na stanowisku asystenta sędziego w Sądzie Najwyższym, bezpośrednio współpracował z sędzią SN X. Y., a obecnie pozostaje z nim w relacjach koleżeńskich. Nadmieniał, że pełni funkcję zastępcy członka Kolegium Sądu Najwyższego. W jego ocenie okoliczności te powodują, że niezależnie od treści rozstrzygnięcia, mogą powstać uzasadnione wątpliwości co do jego bezstronności w sprawie, w rozumieniu art. 41 § 1 k.p.k.

**Sąd Najwyższy zważył, co następuje:**

Wniosek zasługuje na uwzględnienie.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyrażone zostało stanowisko, zgodnie z którym oświadczenie sędziego o istnieniu okoliczności mogących wpłynąć na jego bezstronność wymaganą przez prawo i uzasadniających obawę co do możliwości obiektywnego orzekania w konkretnej sprawie, obliguje nie tylko do wnikliwego rozważenia przedstawionych przesłanek tej inicjatywy, ale w wypadku potwierdzenia ich rzeczywistego występowania, powinno – co do zasady – prowadzić do uwzględnienia wniosku sędziego o wyłączenie od udziału w rozpoznawaniu sprawy, zwłaszcza gdy w odbiorze zewnętrznym może powstać wątpliwość co do istnienia kierunkowego nastawienia sędziego do stron procesowych lub uczestników postępowania (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 sierpnia 2021 r., sygn. akt IV KO 98/21).

W przypadku gdy wniosek o wyłączenie od orzekania składa sam sędzia istotne znaczenie ma dokonana przez niego, a wyrażona w złożonym wniosku, ocena stanu jego bezstronności w danej sprawie. Jest to konkretna, własna ocena relacji indywidualnej sędziego do sprawy, jego stosunku do przedmiotu rozstrzygnięcia w odniesieniu do zawartej w art. 41 § 1 k.p.k. przesłanki stanu uzasadnionych wątpliwości co do bezstronności sędziego. Sam stopień tego uzasadnienia w przypadku wniosku składanego przez sędziego w sposób oczywisty wynikać musi z jednej strony z obiektywnie potwierdzonych okoliczności sprawy, z drugiej jednak składa się właśnie z własnej, subiektywnej, wewnętrznej sfery przekonania samego sędziego. Sfera ta wszakże nie może być związana z innymi czynnikami niż przekonanie, że okoliczności sprawy, jej przedmiot czy istota wcześniejszych rozstrzygnięć łączące sędziego z przedmiotem rozstrzygania rodzą

zagrożenie dla bezstronności orzekania, albo mogą takie wrażenie wywołać. Ten wyraz relacji sędziego do sprawy, pod warunkiem wystąpienia czynników obiektywnych, może w konkretnym układzie okoliczności prowadzić do potrzeby wyłączenia sędziego. Są to jednak rzecz jasna innego rodzaju okoliczności niż te wskazane w art. 40 k.p.k., powodujące wyłączenie sędziego z urzędu (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 maja 2021 r., sygn. akt IV KO 63/21).

W niniejszej sprawie bliskie relacje zawodowe i koleżeńskie SSN Pawła Wojciechowskiego i SSN X. Y., nawet jeżeli nie spowodują, że sędzia ten orzekając w sprawie I ZO 79/23 przeniesie swój stosunek osobisty do strony na treść rozstrzygnięcia, to zarówno w odbiorze społecznym, jak i postronnego obiektywnego obserwatora, obiektywizm i bezstronność SSN Pawła Wojciechowskiego może wzbudzić uzasadnione zastrzeżenia. Wskazać trzeba, że Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 20 lipca 2004 r., sygn. akt. SK 19/02, OTK ZU 2004, nr 7/A, poz. 67, stwierdził, że instytucja wyłączenia sędziego w równej mierze służy zapewnieniu realnej bezstronności sądu, jak i umacnianiu autorytetu wymiaru sprawiedliwości przez usuwanie choćby pozorów braku bezstronności.

Kierując się powyższym wskazaniem oraz przytoczonymi wyżej okolicznościami sprawy, Sąd Najwyższy uznał, że zachodzi potrzeba wyłączenia SSN Pawła Wojciechowskiego od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt I ZO 79/23.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.

[M. T.]

[ms]